

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2017 M. BIRŽELIO 21 D. NUTARIMO NR. 496 „DĖL
LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO“ IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2003 M. SAUSIO 28 D. NUTARIMO NR. 115 „DĖL
PAVYZDINĖS DARBO SUTARTIES SU JŪRININKU FORMOS PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO“ PROJEKTŲ
(toliau – Nutarimo projektas Nr. 1 ir Nutarimo projektas Nr. 2 arba Projektai)
(TAP-22-1346; TAIS Nr. 22-8910(2))
(TAP-22-1345; TAIS Nr. 22-8912(2))**

2022-07-29 Nr.NV-
2188

Vilnius

Įvertinę Projektų atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame pastabas ir pasiūlymus:

1. Dėl Nutarimo projekto Nr. 1 projekto:

- 1.1. Nutarimo Projekto 1.4.5 papunkčiu keičiamas Nutarimu patvirtintas Darbo laiko ir poilsio laiko ypatumų ekonominės veiklos srityse aprašo (toliau – Aprašas Nr. 1) 49 punktas, atsižvelgiant į Europos Komisijos Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinio direktorato rašte Nr. Ares (2021) 6600202 (toliau – Raštas) pateiktus siūlymus dėl 2014 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyvos 2014/112/ES, kuria įgyvendinamas Europos baržų sąjungos (EBS), Europos laivavedžių organizacijos (ELO) ir Europos transporto darbuotojų federacijos (ETF) sudarytas Europos susitarimas dėl tam tikrų vežimo vidaus vandens keliais sektoriaus darbo laiko organizavimo aspektų (toliau – Direktyva), perkėlimo į nacionalinę teisę. Rašto 2 punkte nurodyta, kad į Lietuvos teisinę sistemą perkelta sąvokos „poilsio diena“ apibrėžtis neatitinka reikalavimų, nes joje nenurodyta darbuotojo teisė pasirinkti vietą, kurioje jis praleis poilsio dieną, todėl konstatuotas Susitarimo 2 dalies e punkto pažeidimas. Nutarimo projekte Nr. 1 šis pažeidimas nepašalintas. Į šią aplinkybę atkreipė dėmesį ir Teisingumo ministerija, teikdama išvadą dėl teisės aktų projektų. Tačiau Projekto rengėjas į Teisingumo ministerijos pastabą ir pasiūlymą neatsižvelgė, Derinimo pažymyje nuroydamas, kad „Direktyva buvo visiškai perkelta, Europos Komisija įvertino ir nurodė tik tuos neatitikimus, kuriuos perkeliame pažodžiui pagal Direktyvos reikalavimus.“ Tačiau tokia Projekto rengėjų žymą prieštarauja Rašto 2 punktui. Todėl, siekiant pašalinti Europos Komisijos Rašto 2 punkte nurodytą pažeidimą, siūlytina papildyti

Aprašo Nr. 1 49 punktą nuostata, kad laivo įgulos nariai turi teisę pasirinkti vietą, kurioje jie praleis poilsio laiką (poilsio dieną).

- 1.2. Aprašo Nr. 1 49 punktą, be kita ko, papildomas nauja (alternatyvia) nuostata, kad už laivo įgulos narių darbo ir poilsio laiko nustatymą gali būti atsakingas ne tik laivo kapitonas, bet ir įmonėje paskirtas atsakingas asmuo. Projekto teikime tokios nuostatos įtvirtinimas neargumentuotas, todėl neaišku, kodėl vidaus vandenų transporte už laivo įgulos narių darbo ir poilsio laiko nustatymą gali būti atsakingas ne tik kapitonas, bet ir įmonėje paskirtas atsakingas asmuo, kai tuo tarpu, jūrų transporte ir žvejybos laivuose už laivo įgulos narių darbo ir poilsio laiko nustatymą lieka atsakingas tik laivo kapitonas (žr. Aprašo Nr. 1 39, 55 punktai). Be to, nuostata su nuoroda vien tik į „įmonę“, nenurodant jos ekonominės veiklos srities, neatitinka teisėkūros aiškumo principo. Todėl siekiant teisės akto nuoseklumo ir aiškumo, siūlytina papildyti Projekto teikimą argumentais dėl pirmiau minėtos nuostatos reikalingumo (tikslingumo) ir patikslinti formuluotę arba jos atsisakyti, kaip sistemškai nesuderintos su kitomis, pirmiau minėtomis galiojančiomis Aprašo Nr. 1 nuostatomis.
- 1.3. Nutarimo projekto 1.5 papunkčio naujos redakcijos Laikinojo įdarbinimo įmonių atitikties kriterijams, kuriuos turi atitikti laikinojo įdarbinimo įmonė, nustatymo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas Nr. 2) 5 punkte dėstoma nuostata, reglamentuojanti Valstybinės darbo inspekcijos veiksmus, priėmus sprendimą, kad darbdavys, ketinantis vykdyti laikinojo įdarbinimo veiklą, atitinka Kriterijus, nurodytus Darbo kodekso 72¹ straipsnio 1 dalies 1-6 punktuose. Tame pačiame punkte dėstoma ir bendra nuostata: „*Sprendimą dėl darbdavio, ketinančio vykdyti laikinojo įdarbinimo veiklą, atitikties ar neatitikties Kriterijams Valstybinė darbo inspekcija priima ir praneša jam elektroninių ryšių priemonėmis ar paštu per Darbo kodekso 72¹ straipsnio 2 dalyje nustatytus terminus, pateikdama sprendimo kopiją.*“ (paskutinis Aprašo Nr. 2 5 punkto sakiny). Toks skirtingų nuostatų dėstymas viename punkte neatitinka teisėkūros aiškumo principo (nėra nuoseklus ir aiškus), todėl siūlytina jas dėstyti atskiruose punktuose, t. y. bendrą nuostatą (Aprašo Nr. 2 5 punkto paskutinį sakinį) nurodyti atskirame Aprašo Nr. 2 punkte (pavyzdžiui, Aprašo Nr. 2 8 punkte) ir atsisakyti analogiškų nuostatų kartojimo Aprašo Nr. 2 7 punkte (joje nuostata, kad Valstybinės darbo inspekcija apie priimtą sprendimą darbdaviui praneša elektroninių ryšių priemonėmis ar paštu, pateikdama sprendimo kopiją, kartojama 2 kartus) kaip perteklinių. Šiame kontekste taip pat pažymėtina, kad Darbo kodekso 72¹ straipsnio 2 dalyje yra nustatytas 2 darbo dienų terminas nuo sprendimo priėmimo dienos, per kurį Valstybinė darbo inspekcija turi pranešti darbdaviui apie priimtą sprendimą, todėl Apraše Nr. 2 pakanka nuorodos į pirmiau minėtą Darbo kodekso normą. Aprašą Nr. 2 papildžius nauju punktu, atitinkamai keistina kito(-ų) punkto (-ų) numeracija.

- 1.4. Aprašo Nr. 2 7 punkte nustatytas **4 darbo dienų terminas** trūkumams pašalinti ir Valstybinei darbo inspekcijai sprendimui priimti — Projekto teikime neargumentuotas. Šiame kontekste pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimo Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ pakeitimas susijęs su Darbo kodekso 72¹ straipsnio pakeitimu, todėl siekiant teisėkūros sistemiškumo ir aiškumo Apraše Nr. 2 nurodomos nuostatos turėtų derėti su Darbo kodekso 72¹ straipsnio nuostatomis. Todėl šiame kontekste atkreiptinas dėmesys į Darbo kodekso 72¹ straipsnio 3 dalyje (įstatymo redakcija nuo 2022-08-01) nustatytus terminus savo turiniu panašius į trūkumų šalinimą (Valstybinė darbo inspekcija, negavusi iš darbdavio, kuris yra įrašytas į laikinojo įdarbinimo įmonių sąrašą, šio kodekso 79 straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka informacijos apie įdarbinimą per laikinojo įdarbinimo įmones ir laikinųjų darbuotojų skaičių, darbdaviui nustato **3 darbo dienų terminą** šiai informacijai pateikti, skaičiuojamą nuo pranešimo dėl informacijos pateikimo gavimo dienos. Pasibaigus šiam terminui, jeigu per jį darbdavys nepateikė informacijos, Valstybinė darbo inspekcija **per 5 darbo dienas** priima sprendimą...>. Taigi siekiant teisės akto nuoseklumo ir sistemiškumo siūlytina, Aprašo Nr. 2 7 punkte nustatyti analogiškus terminus, t. y. <...Jeigu darbdavys neatitinka Darbo kodekso 72¹ straipsnio 1 dalies 6 punkte nustatyto Kriterijaus, Valstybinė darbo inspekcija nustatytiems trūkumams pašalinti darbdaviui nustato 3 darbo dienų terminą, skaičiuojamą nuo pranešimo apie nustatytus trūkumus gavimo dienos. Pasibaigus nustatytam trūkumų pašalinimo terminui, per kurį darbdavys nepašalina nustatytų trūkumų, Valstybinė darbo inspekcija per 5 darbo dienų terminą priima sprendimą, kad darbdavys neatitinka Kriterijų,...>“).
- 1.5. Nutarimo Nr. 1 projekto lyginamajame variante 1.2.1 papunkčiu keičiamo 1 punkto antroje pastraipoje neišbraukta Lietuvos Respublikos darbo kodekso 113 straipsnio 4 dalis.
2. Nutarimo Nr. 1 2.1 papunktyje ir Nutarimo Nr. 2 2 punkte nurodytos Projektų įsigaliojimo datos nebeaktualios.

Teisės grupės vyriausioji specialistė

Lilija Žvirblytė